

زهرا طبیبی خبرنگار گروه سیاست

به سباق هر ساله، رئیس مجلس به مناسب روز مجلس نشست خبری با رسانه‌ها برگزار می‌کند. البته قرار بود این نشست خردادماه و به مناسب تشکیل مجلس برگزار شود که جنگ زمان آن را به آذرماه موکول کرد، با این تفاوت که علاوه بر نشست خبری، اختتامیه جشنواره رسانه‌ای بهارستان هم با حضور رئیس مجلس برگزار شد.
قالیلیاف تقریباً از ساعت ۲ ونیم بعدازظهر تا حوالی اذان مغرب به سؤالات ۲۱ خبرنگار از رسانه‌ها پاسخ داد.
پهرغم عمده نشست‌های خبری که از حاشیه‌های باب‌طبع رسانه‌ها خالی نیست و بالاخره لایه‌لای سؤال‌ها و پاسخ‌های مسئول حاضر چاشنی حاشیه هم با نشست‌ها عجین بود، اسمال و باتوجه‌به شرایط حساسی که کشور در آن قرار دارد، هم محورهای سؤل خبرنگاران حاضر در نشست و هم پاسخ‌های رئیس مجلس بیشتر متمرکز بر مسائل و مشکلات کلیدی کشور بود و در کمتر موردی به حاشیه‌های مجلس و اختلافات میان دو قوه و به‌طورکلی حواشی سیاست داخلی در کشور پرداخته شد.

تشکر از هسته سخت ۹۰ میلیونی

قالیلیاف در ابتدا رجوعی به ماجرای جنگ و اتفاقاتی که افتاد کرد و این بار از مردم و هسته سخت ۹۰ میلیونی تقدیر کرد و گفت: «از هر آنچه نقص و گلگی که در کار مسئولان بود، گذشتند و یکپارچه مقابل این تجاوز ایستادند و اگر زمانی حرف از هسته سخت چندمیلیونی بود، مردم نشان دادند که هسته سخت ما ۹۰ میلیون نفر است و مقابل دشمن متجاوز می‌ایستیم. مردم شایسته این هستند که امروز با پیروز بیرون آمدن از این جنگ، گذشت و پیروزی آن‌ها را با کار و تلاش و حل مشکلات جبران کنیم و حق مطلب را ادا کنیم.»

کالابرگ الکترونیک برای حفظ قدرت خرید

خبرنگار صدواسیما اولین سؤل را در مورد عرضه کالابرگ الکترونیک مطرح کرد. موضوعی که در روزهای گذشته بخش زیادی از دغدغه‌های دولت و مجلس را به خود اختصاص داده و رفت‌وبرگشت‌های زیادی داشته است.
قالیلیاف هم به تبع آن پاسخی مفصل‌تر به این سؤل داد و تأکیدش روی این موضوع بود که قصد مجلس این است که قدرت خرید مردم حفظ شود و گفت: «رئیس‌جمهور در جلسات مختلف، صراحتاً گفته‌اند هر درآمدی – چه از محل بنزین، چه از محل تعرفه واردات خودرو که بالای صددرصد است – اولویت اولش باید حفظ قدرت خرید مردم باشد. این مطالبه ما و خواست قانونی مجلس است.»

قالیلیاف در توضیح سازوکار اختصاص کالابرگ الکترونیک گفت: «کاری می‌کنیم مرگی که با ارز ۲۸۵۰۰ وارد می‌شود با خدمات و دیگر موارد مردم با ۱۱۰ هزار تومان خرید کنند. امروز اما مردم مرغ ۱۷۰، ۱۸۰ و ۲۰۰ هزار تومانی می‌خرند. این انصاف نیست. در واقع با بیش از ۱۲ هزار فروشگاه در کشور از طریق پلتفرم، کالابرگ را اختصاص می‌دهیم و این بستر آماده است. در سال ۱۴۰۲ مجلس می‌خواست این اقدام را انجام دهد، قانونی تصویب شد که اگر ارز ۴۵۰ افزایش پیدا کند، به شرط کالابرگ الکترونیک باشد. با این روش، اختلاف قیمت ۱۰۰ درصد در بازار حذف خواهد شد.»

دغدغه برای حجاب با انگیزه‌های سیاسی

قصه فیلترینگ و قانون حجاب و دغدغه‌های اجتماعی که یکی در میان در جلسات مجلس مطرح می‌شود، موضوعات دیگری بود که خبرنگاران از رئیس مجلس پرسیدند. از قضا صبح روز گذشته هم موضوع اجرای قانون حجاب در مجلس مطرح شده بود.
قالیلیاف موضوع را به مدعی‌العموم ارجاع داد و گفت کسانی که بر اجرای لایحه مذکور تأکید دارند، بیش از آنکه نگران مسئله حجاب باشند، انگیزه‌های سیاسی دارند و گفت: «حدود ۷۲ ساعت پیش جلسه‌ای با حضور حداقل ۶۰ تا ۷۰ نفر از نمایندگان برگزار

رئیس مجلس در پاسخ به سؤل «فرهیختگان» گفت اگر قرار است تغییراتی در دولت انجام شود، بهتر است توسط خود دولت و با گفت‌وگو انجام شود

اولویت، ترمیم کابینه توسط دولت است

ما این‌گونه مذاکره نمی‌کنیم

قرار بود فقط یک ساعت از زمان جلسه به پاسخ سؤالات اختصاص داده شود؛ اما تجربه نشان داده یک ساعت مدنظر، بعضاً به دو ساعت هم می‌رسد. دوسوم زمان نشست رفته و تعداد خبرنگارانی که سؤل طرح کردند به نیمه هم نرسیده بود. رئیس مجلس هم اصرار داشت در مورد برخی موضوعات پاسخی مفصل‌تر دهد و مردم را نسبت به تصمیمات حکمرانی آگاه کند. در این میان هم خبرنگاران دیگر همچنان پیغام می‌فرستادند که حتماً سؤل‌الشان را طرح کنند. در میان این حواشی متصل به متن، خبرنگار المیادین پشت تریبون رفت و در مورد علل شروع مذاکره با آمریکا پرسید. رئیس مجلس هم مشکل را زیاده‌خواهی آمریکا دانست و گفت: «آن‌ها تنها تسلیم ایران را می‌خواهند. قالیلیاف گفت آن‌ها وقتی قدرت نظامی ایران را دیدند، گفتند باید بُرد موشک‌های ما ۳۰۰ کیلومتر باشد. آن‌ها این را می‌خواهند که به سوریه و عراق تجاوز کنند و همه قوانین بین‌المللی را بر هم بزنند و ما را بمباران کنند و بُرد موشک‌های ما تنها ۳۰۰ کیلومتر باشد. ما این‌گونه مذاکره نمی‌کنیم.»

تصمیم برای بازسازی تأسیسات بامستولان است

خبرنگار روزنامه فاینشال تایمز سؤالی متفاوت طرح کرد و از رئیس مجلس پرسید آیا قصدی برای بازسازی تأسیسات هسته‌ای هدف قرارگرفته‌شده وجود دارد یا خیر که البته قالیلیاف هم پاسخی مبهم به این سؤل داد و به انتقاد از تخلفات آژانس پرداخت و گفت: «ما در حوزه هسته‌ای بر اساس قوانین NPT و زیر نظر آژانس کار می‌کردیم ولی آن‌ها مراکز هسته‌ای ما را بمباران کردند. یکی از نقدهای ما این است که شما به‌عنوان کسی که مسئول آژانس هستید چه اقدامی کردید؟ آن‌ها با قوی‌ترین موشک‌ها مراکز هسته‌ای ما را زده‌اند. بازسازی مراکز بازمی‌گردد به اقداماتی که ما انجام می‌دهیم که چه زمانی و چگونه می‌توانیم شرایط آنجا را دنبال کنیم که تصمیم با مسئولان آنجاست.»

خبرنگاران رسانه‌های خارجی بخش زیادی از تمرکزشان به پرونده‌های

وارد فرایند استیضاح شویم، یک سال از عمر وزارتخانه رفته است

استیضاح کنیم و نگاهی جز این در مجلس حاکم نیست. این کار از سمت دولت ظرف ۱۵ روز انجام خواهد شد. رئیس‌جمهور تصمیم می‌گیرد، یک روز دو روز بعد وزیر پیشنهادی را به مجلس معرفی می‌کنند. در ۱۰ روز بررسی و رای اعتماد هم داده می‌شود.
درواقع همه این اتفاقات در دو هفته تمام می‌شود؛ اما اگر در مسیر استیضاح بپیفتد، از زمانی که بحث استیضاح شروع شود، سیستم وزارتخانه، تق و لقی می‌شود و مشکلاتی که وجود دارد هم چند برابر می‌شود و تا وزیر استیضاح شود، از آن روز رئیس‌جمهور ۹۰ روز فرصت معرفی دارد و تجربه نشان داده که همیشه هفته آخر معرفی می‌کنند و تا وزیر جدید مستقر شود، سه ماه طول می‌کشد و عملاً یک سال از چهار سال وزارتخانه را در یک استیضاح از دست می‌دهیم. در دولت قبل این همکاری بود، دو وزیر و دو سه معاون رئیس‌جمهور جابه‌جا شدند و بسا همین تفاهات اتفاق افتاد. الان هم باید این‌گونه دنبال شود. ولی اگر به جایی رسید که مجلس راهی جز استیضاح نداشت، از حق قانونی‌اش استفاده خواهد کرد.»

قالیلیاف در پاسخ به سؤل «فرهیختگان» در مورد اینکه آیا کابینه رئیس‌جمهور نیاز به ترمیم دارد و شخص رئیس‌جمهور و مجلس برنامه‌ای برای ترمیم دولت دارند یا خیر، به این موضوع اشاره کرد که باتوجه‌به اینکه فرایند استیضاح پروسه طولانی دارد و زمان زیادی از مجلس می‌گیرد و کشور در شرایط حساس کنونی ممکن است بدون وزیر مذکور بماند و ترجیح این است که دولت خود اقدام به ترمیم کابینه کند، گفت: «استیضاح آخرین اقدامی است که اگر مجلس به این جمع‌بندی برسد که باید اقدامی انجام دهد، این کار را خواهد کرد. اما مهم‌ترین موضوعی که باید به آن توجه کرد این است که به دنبال کارآمدی هستیم و رفتار سیاسی نداشته باشیم و به‌گونه‌ای عمل کنیم که گره‌ای از کار مردم باز شود.»

رئیس مجلس گفت در حال حاضر ۴ استیضاح اعلام وصول شده در هیئت رئیسه داریم؛ اما مجلس اولویتش استیضاح نیست و توضیح داد: «به‌عنوان یک نماینده معتقدم می‌بایست روشی که در مجلس یازدهم و دولت سیزدهم دنبال کردیم در دولت آقای پزشکیان هم دنبال کنیم که آقای رئیس‌جمهور هم به آن اشاره کردند. بهتر است همان‌طور که مجلس کارهای نظارتی‌اش را انجام می‌دهد و دولت هم اقداماتش را انجام می‌دهد، گفت و شنود کنیم و اگر به جمع‌بندی رسیدیم که در د وزیری اشکالی است و فرد بهتری وجود دارد، توافق کنیم دولت خودش تصمیم بگیرد که این کار را انجام دهد. این گزینه مناسب‌تری است. استیضاح حق مجلس است و اگر به جمع‌بندی برسد آن را انجام خواهد داد؛ اما ما می‌خواهیم مشکل را حل کنیم و نمی‌خواهیم یک فرد را به دلایلی جز کارآمدی و حل مشکل مردم،

نوشتاری در نقد مناظره‌ای با موضوع مظلومیت حضرت زهرا(س)

خطای روش شناختی سلیمانی اردستانی

محمد تقی جلالی سرتقی پژوهشگر مرکز تخصصی احیاء امر دانشگاه امام صادق(ع)

این نوشتار نقدی است بر روش و مبانی فکری عبدالرحیم سلیمانی اردستانی در برداشت‌های تاریخی، همان‌طور که در مناظره‌ای با حامد کاشانی در باره مظلومیت حضرت زهرا(س) بروز یافت. در این متن تلاش می‌شود مشکل اساسی نه در محتوای نتایج ایشان، بلکه در مبانی روش‌شناختی‌ای نشان داده شود که بر پایه آن‌ها به این نتایج رسیده‌اند. ارزیابی اسناد تاریخی و بررسی روایات، به نوشتاری دیگر واگذار شده؛ تمرکز اینجا تنها بر سازوکار فکری و شیوه استدلال ایشان است. ابتدا باید به اصل مهمی اشاره کرد؛ مناظره علمی بدون التزام به روش‌های پذیرفته‌شده و معیارهای اعتبار روایت عملاً امکان‌پذیر نیست. وقتی یکی از طرفین مناظره به‌جای سنجش سند، اسناد را کنار می‌گذارد و خبر واحد و حتی خبر متواتر را نمی‌پذیرد، مسیر بحث از چهارچوب علمی خارج می‌شود. آقای سلیمانی اخبار واحد را به دلیل فقدان «اطمینان تاریخی» رد می‌کنند، حال آنکه خود احکام عملی دین مانند نماز و بسیاری از فروع فقهی بر همین اخبار واحد بنا شده‌اند. رد متواترات نیز از سوی ایشان عجیب‌تر است. خبر متواتر در تاریخ آن خبری است که مجموع روایان و گزارش‌رانش به حدی است که شک منطقی در اصل وقوع آن باقی نمی‌ماند؛ نمونه روشن آن واقعه عاشورا و عدم بیعت امام حسین(ع) با یزید است. اما ایشان ادعا می‌کنند پیامبر(ص) به امیرالمؤمنین(ع) وصیت کرده بودند با خلفا بیعت کنند. پرسش مهم این است که اگر چنین وصیتی قطعی بوده، چرا امام حسین(ع) بیعت نکرد؟ یا پاسخ ایشان این است که «یزید با خلفا فرق داشت، حال آنکه این استدلال به‌جای استناد به دلیل معتبر، صرفاً به یک تحلیل ذهنی تکیه می‌کند، حتی درباره اصل ادعا نیز سندی ارائه نمی‌شود؛ وصیتی که ادعا می‌شود «مشهور» است، نه سند دارد، نه منبع و نه ناقل مشخص و عجیب‌تر اینکه اگر چنین وصایتی ثابت باشد، باید تکلیف رفتار امامان پس از امیرالمؤمنین(ع)، به‌ویژه امام حسین(ع)، نیز با آن سنجیده شود. ادعای ایشان نه تنها فاقد سند است، بلکه با نقل‌های معتبر تاریخی درباره بنی امیه و نقش جریان سقیفه در قدرت‌گیری آنان نیز ناسازگار می‌نماید. ادعای مهم‌تر ایشان نفی انتساب امیرالمؤمنین(ع) از سوی پیامبر(ص) است. سلیمانی اردستانی می‌گوید «هیچ دلیل قطعی بر انتصاب بلافضل علی(ع) وجود ندارد.» این ادعا در حالی بیان می‌شود

ایشان حتی شهادت امام جواد(ع) را ناشی از «حسادت زنانه» دانسته و گریه بر آن حضرت را بی‌فصلیت معرفی می‌کنند. در حالی که کتاب‌هایی چون کامل الزیارات با سند معتبر، ثواب گریه بر مظلومیت اهل‌بیت را نقل کرده‌اند و علمای شیعه این روایات را پذیرفته‌اند. جالب اینجاست که ایشان برای اثبات وصیت جعلی بیعت، به روایتی نامشخص استناد می‌کنند؛ اما ده‌ها روایت قطعی درباره مظلومیت ائمه و ارزش گریه را رد می‌نمایند، حتی در میان اهل‌سنت نیز نحله‌هایی بر این مظلومیت‌ها گریسته و آن را فضیلتی معنوی دانسته‌اند. تحلیل ایشان نه‌تنها با منابع شیعی، بلکه با سنت‌های معتبر اهل‌سنت هم ناسازگار است. در پایان این بخش‌ها روشن می‌شود که نقیصه اصلی در روش ایشان این است؛ ابتدا بر اساس چند پیش‌فرض ذهنی و روایتی تعریف‌نشده، یک اشکال بزرگ می‌سازند، سپس تاریخ را بدون سند بازتعریف می‌کنند تا آن اشکال حل شود؛ و سرانجام به نتایجی می‌رسند که به قواعد تاریخ‌پژوهی سازگار است، نه با اصول حدیث‌شناسی. در جمع‌بندی، مسئله اصلی نه تأیید یا رد روایت‌های تاریخی است، نه داوری درباره صحت یا سقم وقایع پس از پیامبر اکرم. مسئله، شیوه تحلیل و برخورد با داده‌های تاریخی است. آقای سلیمانی از یک‌سو می‌گویند وارد تاریخ نمی‌شوند و تخصص ندارند؛ اما از سوی دیگر نتایج کاملاً تاریخی ارائه می‌کنند. وقتی فردی مبنای اعتبار تاریخی را رد یا خبر واحد و متواتر زیرمسؤل می‌برد، دیگر نمی‌تواند درباره هیچ واقعه‌ای – نه اثبات، نه نفی و نه حتی تردید – حکم معتبری صادر کند. مشکل دیگر این است که ایشان معیار واضحی برای اعتبار روایت ارائه نمی‌کنند. اخبار واحد را رد می‌کنند، متواتر را نمی‌پذیرند، نقل مشهور را تعریف نمی‌کنند و تحلیل عقلی‌شان نیز بر مبنای قیاس‌های شخصی است. در نتیجه، هر نقد و نتیجه‌گیری‌ای که عرضه می‌شود، فاقد بنیان روش‌شناختی معتبر است. در نهایت، این نقد بر آن است تا روشن سازد که بدون تبیین دقیق موضوع، بدون ارائه سند، بدون تحلیل سندی و متنی و بدون التزام به روش‌های پذیرفته‌شده، نمی‌توان از چند سؤل پرآکنده و فرضیات ذهنی، به نتایجی چنین حساس درباره تاریخ صدر اسلام رسید. تردید با نفی وقایع مهم تاریخی، بدون معیار، فاقد ارزش علمی است و با روشی که آقای اردستانی در مناظره اتخاذ می‌کنند، نه‌تنها حمله به خانه حضرت زهرا(س) قابل‌نقد نیست، بلکه هیچ حادثه تاریخی دیگری را نیز نمی‌توان به شیوه معتبری بررسی و ارزیابی کرد.

و سپس تناقضاتی نیز – بر اساس همان برداشت ذهنی – بر آن وارد می‌کنند. به‌عنوان مثال، ادعا می‌کنند «اگر فاطمه زهرا(س) در خانه را باز کرده و جلوی مهاجمان قرار گرفته، پس عدالت‌علی(ع) مخدوش می‌شود.» این استدلال نیز بر پایه یک فرض ذهنی است، نه متن تاریخی. روایت‌های معتبر نشان می‌دهد حضور حضرت زهرا(س) پشت در، خود عاملی بارزداره بود، زیرا آن حضرت از جایگاه و پژه‌ای در میان مسلمانان برخوردار بودند و پشتوانه‌ای اجتماعی داشتند که می‌توانست مانع از شکستن حرمت بیت‌النبی شود. اسناد متعدد نیز نشان می‌دهد به سبب همین حضور، دویار حمله‌کنندگان عقب نشستند. بنابراین، تحلیل‌های ایشان در تعارض با منابع معتبر است و صرفاً بر پایه تصویر ذهنی‌شان بنا می‌شود.

مسئله شهادت حضرت زهرا(س) نیز از همین سنخ است. ایشان بارها تکیه می‌کنند «نه اثبات می‌کنم، نه‌سده»؛ اما در عمل، با نقد برخی جزئیات غیرسندت، به نتیجه‌ای منتهی می‌شوند که اصل شهادت را زیر سؤل می‌برند. در مباحث تاریخی، ابتدا باید اصل وقوع واقعه با اسناد متعدد ثابت شود و سپس درباره جزئیات سخن گفت. وقتی مجموعه‌ای از ادله در منابع شیعه و اهل‌سنت بر حمله به خانه، بر نارضایتی حضرت زهرا(س) از خلفا، بر دفن شبانه ایشان، بر عدم حضور ابوبکر در تشییع دلالت دارد، چرا باید اصل واقعه را به دلیل اختلاف در چند جزئیات، مورد تردید قرار داد؟ اختلاف در جزئیات، اصل وقوع را مخدوش نمی‌کند؛ همان‌طور که درباره شهادت امیرالمؤمنین(ع) نیز اختلاف در اینکه ضربه دقیقاً کجا بر سر ایشان نشست، اصل شهادت را زیر سؤل نمی‌برد. در بخش دیگری از بحث، آقای سلیمانی ادعا می‌کنند حکومت ابوبکر «دست به کشتار نزده» و بنابراین ادله‌ای مانند تقیه یا حفظ جان حسین، برای سکوت امیرالمؤمنین(ع) معتبر نیست. این ادعا نه‌تنها سندی ندارد، بلکه خلاف مشهورترین گزارش‌های تاریخی است. مثال بارز آن قضیه مالک بن نویره است که خالد بن ولید او را کشت و به همرش تجاوز کرد؛ قضیه‌ای که ابن اثیر و دیگر مورخان اهل‌سنت نقل کرده‌اند «نقل مشهور» درباره شهادت حضرت زهرا(س) است. اما هرگز روشن نمی‌کنند مقصودشان از «نقل مشهور» چیست. کدام کتاب؟ کدام روایت؟ چه کسی گفته این نقل مشهور است؟ چه تعداد مورخ؟ چه سنخ روایاتی؟ تا وقتی «موضوع نقد» تعریف نشود، نقد آن نیز بی‌معناست. ایشان گویی یک روایت فرضی را در ذهن خود «مشهور» تلقی کرده‌اند